

Дактилоскопична експертиза

Завданням дактилоскопичної експертизи є ідентифікація живих осіб, невідомих трупів, а також встановлення причетності осіб до вчинення злочинів за допомогою відбитків рук, отриманих у ході дактилоскопичної реєстрації; слідів рук, вилучених при огляді місця події тощо. Крім того, дактилоскопична експертиза вирішує завдання з виявлення, вилучення та фіксації слідів рук на об'єктах дослідження, встановлення їх придатності для ідентифікації та ін.

Орієнтовний перелік питань, що вирішує дактилоскопична експертиза:

1. Чи є на наданому об'єкті сліди рук (пальців, долонь) і, якщо є, чи придатні вони для ідентифікації?
2. Чи залишені сліди рук, вилучені в різних місцях (на різних об'єктах), належать одній особі?
3. Чи залишені сліди рук належать конкретній особі, дактилоскопична карта (дактилокарта) якої представлена на порівняльне дослідження?
4. Чи ідентичні відбитки рук невідомого трупу з відбитками в дактилокарті конкретної особи?
5. Якою рукою та якими пальцями руки залишено сліди?
6. Які індивідуальні особливості мають руки людини, що залишила сліди (відсутність пальців, наявність шрамів тощо)?
7. Якими ділянками поверхні руки залишено сліди?
8. У результаті якої дії залишено слід (захват, торкання тощо)?
9. Який вік, стать та зріст особи, що залишила сліди, надані на дослідження?

Об'єкти дослідження: об'єкти, на яких знайдені сліди рук, або припускається їх наявність, надсилаються експертові в якомога коротші строки після вилучення, через незначний ідентифікаційний період.

Об'єктами дактилоскопичного дослідження є сліди рук (пальців та (або) долонь), їх копії на слідокопіювальній плівці, зліпки об'ємних слідів або масштабні фотознімки слідів тощо, відбитки в дактилокартах.

У якості порівняльних зразків можуть надаватися експериментальні відбитки нігтьових фаланг пальців або відбитки долонь.

Вимоги до об'єктів, що направляються на дактилоскопичну експертизу

Сліди рук, виявлені при ОМП, повинні направлятися на дослідження разом з предметами, на яких вони знайдені (мають бути знайдені). Поверхня ділянок предмета зі слідами (імовірними слідами) не повинна торкатися матеріалу упаковки; предмет в упаковці кріпиться нерухомо; матеріал упаковки не повинен деформуватися під час транспортування; предмети треба упаковувати, використовуючи для амортизації гумові відтяжки, вату, пластилін, папір тощо.

Упаковка, в яку поміщений предмет зі слідами, обв'язується, стягується або прошнуровується шпагатом чи гумкою та опечатується сургучною печаткою. На ній або на прикріпленій до неї бирці роблять написи, де вказуються: найменування упакованого предмету; місце та час його вилучення; найменування події, до якої цей предмет відноситься. Все це засвідчується підписами слідчого, понятих та спеціаліста.

Коли сліди скопійовані на аркуш дактилоскопічної плівки (надалі - дактилоплівки), цей аркуш прошивається по краях ниткою, кінці якої виводять на бирку, зв'язують та опечатують. На бирці робиться відповідний напис та ставляться підписи слідчого, понятих та спеціаліста. Якщо дактилоплівку не прошивати, то її необхідно помістити в конверт, який опечатується та завіряється підписами учасників огляду. На конверті робляться пояснюючі написи.

Коли сліди рук копіюються на липку стрічку, яка наклеюється на спеціальний бланк або чистий аркуш паперу, пояснювальні написи ставляться на цьому аркуші. При цьому необхідно зробити записи окремо про кожний відрізок стрічки із зазначенням місця його вилучення. Поряд з кожним відрізком доцільно також схематично замалювати предмет та вказати місце знаходження на ньому слідів. Схема завіряється підписами слідчого, понятих та спеціаліста.

При виготовленні зліпків з об'ємних слідів рук до них у процесі копіювання за допомогою шпагату (ниток) прикріплюють бирки з відповідними написами.

Зразки для експертного дослідження

Дактилоскопічні карти, які надаються для порівняльного дослідження, оформлюються у відповідності з вимогами нормативних документів.

Бланки дактилокарт виготовляються на цупкому білому папері щільністю не менше 120 г/м². У порядку виключення дактилокарти можуть виготовлятися на чистих аркушах паперу з не меншою щільністю та мати такі ж реквізити.

Дактилокарта на особу містить такі відомості: стать; прізвище, ім'я та по батькові; число, місяць, рік народження; місце народження; відбитки всіх нігтьових фаланг пальців рук, контрольні відбитки пальців рук, відбитки долонь рук (у разі каліцтва робиться відповідна відмітка); підпис особи, яка піддається дактилоскопіюванню; дата проведення дактилоскопіювання; орган, де проводилося дактилоскопіювання; підстава для дактилоскопіювання; посада, прізвище і підпис працівника, який заповнив дактилокарту.

Дактилокарта на впізнаний труп містить такі відомості: стать; прізвище, ім'я та по батькові; число, місяць, рік народження; місце народження; відбитки всіх нігтьових фаланг пальців рук, їх контрольні відбитки, відбитки долонь рук (у разі каліцтва робиться відповідна відмітка); дата проведення дактилоскопіювання; орган, на території якого знайдено труп; підстава для

дактилоскопіювання; посада, прізвище та підпис працівника, який заповнив дактилокарту.

У дактилокартах прізвище, ім'я та по батькові записуються українською та російською мовами та друкованими літерами.

Дактилокарта на невідомий труп містить такі відомості: стать; відбитки всіх нігтьових фаланг пальців рук, їх контрольні відбитки, відбитки долонь рук (у разі каліцтва робиться відповідна відмітка); дата проведення дактилоскопіювання; орган, на території якого знайдено труп; посада, прізвище і підпис працівника, який заповнив дактилокарту.

Вимоги до якості дактилокарт: зображення папілярних ліній повинно бути чорним на світлому фоні, барвник розподілений рівним шаром, отримане зображення - однотонне, центри папілярних візерунків розташовані в центрі відповідних граф, послідовність розташування відбитків для обох рук - справа наліво.

У разі проведення порождеоскопічної експертизи у відбитках та відтисках на дактилокартах повинна бути відображена будова пор та країв папілярних ліній. Для відбору зразків у цих випадках, як правило, залучаються спеціалісти.

Перед призначенням експертизи або дослідження безкоштовно проконсультуйтеся з експертом за напрямком дактилоскопічної експертизи за телефоном (0312) 66-40-32 або на електронну адресу: zak.ndekc@gmail.com

